

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 13ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1975

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΑΝ. ΖΕΠΟΥ

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Παναγιώτης Ζέπος, ὑποδεχόμενος τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς :

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι τῆς Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, Μόλις πρὸ τινων μηνῶν, ὁ Πρόεδρος καὶ τρία τακτικά μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, εἶχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῶμεν, κατόπιν προσκλήσεως, τὴν Ἀκαδημίαν εἰς Σόφιαν καὶ νὰ δεχθῶμεν ἐκεῖ τὴν ἔκφρασιν τῆς θερμῆς φιλοξενίας σας. Τῆς φιλοξενίας αὐτῆς διατηροῦμεν ἀκμαίαν τὴν ἀνάμνησιν. Καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ πιστεύσητε ὅτι μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερον εἰς τὸν Οἶκον μας, εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτὸ πνευματικὸν ἴδρυμα τῆς Χώρας, ὅχι ἀπλῶς διὰ ν' ἀνταποδώσωμεν τὴν φιλοξενίαν σας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ βεβαιώσωμεν καὶ ἐδῶ τὴν κοινὴν ἡμῶν ἀπόφασιν πρὸς ἐπιστημονικὴν συνεργασίαν.

Κατὰ τὴν εἰς Σόφιαν διαμονὴν μας εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνυπογράψωμεν τὸ πρῶτον πρωτόκολλον περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ταύτης συνεργασίας τῶν πνευματικῶν ἰδρυμάτων μας. Καὶ κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, διετρανώσαμεν τὴν ἐπιθυμίαν μας — ἐπιθυμίαν ἀμφοτέρων τῶν ὑπογραφάντων μερῶν —, ὅπως κοινὰς καταβάλωμεν τὰς προσπάθειάς διὰ τὴν συνεργασίαν μας εἰς τὸν κόσμον τῆς ἐρεῦνης καὶ τῆς ἀναζητήσεως.

Εἶναι τόπος κοινός, ἀλλὰ εἰς οὐδὲν βλάπτει νὰ ἐπαναλάβω, ὅτι ἡ ἔρευνα καὶ ἡ ἀναζήτησις, ἡ ἐπιστήμη ἐν γένει, δὲν γνωρίζει ἑδαφικά ὄρια καὶ δὲν δύναται νὰ σταματᾷ πρὸ τῶν πολιτικῶν ὁρίων οἰασδήποτε χώρας.

Ειδικώτερον όμως εις ό,τι άφορᾷ τήν Ἑλλάδα καί τήν Βουλγαρίαν, ἡ γειτνίασις τῶν χωρῶν μας δέν εὐνοεῖ ἀπλῶς ἀλλ' ἐπιβάλλει τήν συνεργασίαν μας ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ πεδίου. Κοινὰ ἐνδιαφέροντα ἐπιστημονικά εἰς τόν κύκλον τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν δύνανται πολλαχῶς νά προαγάγουν τήν περαιτέρω οἰκονομικήν ἀνάπτυξιν τῶν χωρῶν μας. Πέραν όμως αὐτῶν, κοινὰ στοιχεῖα ἱστορικά καί γενικώτερον πολιτιστικά δύνανται νά εὐνοήσουν τήν ἀμοιβαίαν κατανόησιν, διὰ τήν ὁποίαν ἀσφαλῶς ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχουν καί αἱ κοιναί μας ἀναμνήσεις ἀπὸ χρόνους παλαιότερους, ἀπὸ τήν τουρκοκρατίαν καί ἀπὸ τήν χριστιανικήν ὀρθοδοξίαν.

Τὰ κοινὰ ταῦτα ἐνδιαφέροντα καί στοιχεῖα κατέστησαν περισσότερον ἔκδηλα καί ἀπέκτησαν μείζονα ἀποφασιστικὴν σημασίαν κατὰ τοὺς διαρρέυσαντας τελευταίους μῆνας, ὅταν ἡ πολιτικὴ ἡγεσία τῶν χωρῶν μας ἐνεκαινίασε νέαν περίοδον εἰς τὰς καθόλου σχέσεις μας μὲ στόχον τήν εὐρύτεραν συνεργασίαν τῶν λαῶν μας. Εἰς τὰς σχέσεις δ' αὐτὰς τῶν λαῶν μας, πρόδηλον εἶναι πόσῃν σημασίαν δύνανται νά ἔχῃ καί ἡ ἐπιστημονικὴ μας συνεργασία.

Ἐν ὄψει τῆς ἐπιστημονικῆς ταύτης συνεργασίας, ἐν ὄψει δὲ καί τοῦ πνεύματος καλῆς γειτονίας τῶν λαῶν καί τῶν χωρῶν μας, σᾶς ἀπευθύνω ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς θερμὸν χαιρετισμὸν ἐκ μέρους ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Καλῶς ἤλθατε !

Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Valevsky ἀπαντῶν εἰς τὸν Πρόεδρον κ. Παν. Ζέπον ἐκ μέρους τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Ἀξιότιμοι Ἕλληες συνάδελφοι,

Ἐπιτρέψτε μου, ἐκ μέρους τῆς βουλγαρικῆς ἀντιπροσωπείας, νά ἐκφράσω τὴν μεγάλην μας εὐγνωμοσύνην γιὰ τὰ καλὰ λόγια ποὺ ἀκούσαμε καί γιὰ τὴν θερμὴν σας φιλοξενίαν. Ἐγὼ ἔρχομαι γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ὡραία σας πατρίδα. Καί πρέπει νά σᾶς ὁμολογήσω ὅτι εἶμαι πολὺ συγκινημένος· καί νομίζω ὅτι δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νά μὴν συγκινητῆται ἐπισκεπτόμενος, καί μάλιστα γιὰ πρώτη φορὰ, τὴν χώρα ποὺ εἶναι τὸ λίκνον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης.

Αἰσθάνεται κανεὶς εὐχαρίστηση καί χαρὰ, ὅταν ἀρχίξῃ ἓνα ἔργο, στὴν καρποφόρα καί ἀποτελεσματικὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁποίου πιστεύει βαθιά. Καί νομίζω ὅτι ὑπάρχουν σοβαρῆς προϋποθέσεις γιὰ νά πιστεύουμε στὴν γρήγορη καί πολὺ

ὀφείλιμη γιὰ τοὺς δύο λαοὺς μας ἀνάπτυξη τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν Ἀκαδημιῶν μας, μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, ἀνθρώπων τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Πνεύματος.

Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι ἀπολύτως σύμφωνος μαζί Σας, ὅτι «ἡ γειτνίαση μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν μας ὄχι ἀπλῶς εὐνοεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλει τὴν συνεργασία μας στὸ πεδίο τῆς ἐπιστήμης». Εἶναι δύσκολο νὰ ἀπαριθμήσουμε ὅλα τὰ ἐπιστημονικὰ θέματα, ποῦ ἀπὸ κοινοῦ ἐνδιαφέρουν τὶς δύο χῶρες, θέματα τὰ ὁποῖα μὲ κοινὲς προσπάθειες θὰ λύσουμε καὶ γρηγορώτερα καὶ σὲ πῶς ὑψηλὸ ἐπιστημονικὸ ἐπίπεδο. Εἶναι ἀπολύτως σωστὴ ἡ γνώμη σας ὅτι «κοινὰ ἱστορικὰ καὶ πνευματικὰ στοιχεῖα δύνανται νὰ ἐπιδράσουν γιὰ τὴν ἀμοιβαίαν μας κατανόησιν».

Ἡ Βουλγαρία εἶναι τὸ λίκνον τοῦ σλαβικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ εἶναι πασίγνωστον ὅτι ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς δημιουργήθηκε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ Βυζάντιο ἐπηρέασε ἐκπολιτιστικὰ πολλὰς χῶρας, ἀλλὰ ἀναμφισβήτητα πῶς ἐκδηλῆ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἦταν ἡ ἐπίδραση αὐτὴ στὴν Βουλγαρία καὶ ἔπειτα στὴν Ρωσία.

Ἡ πνευματικὴ οὐσία ἐνὸς λαοῦ διαμορφώνεται αἰῶνες ὀλόκληρους. Οἱ δύο λαοὶ μας ἔχουν ζήσει περισσότερα ἀπὸ χίλια χρόνια μέσα σὲ ἓνα ὀρθόδοξο χριστιανικὸ πολιτισμὸ, ὁ ὁποῖος δημιούργησε μεγάλη πνευματικὴ ὁμοιότητα μεταξὺ Βουλγάρων καὶ Ἑλλήνων. Εἶναι ἓνα φαινόμενο, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχουμε ἐρευνήσει καὶ ἐκτιμήσει ἀρκετά.

Στὸ παρελθὸν οἱ τσάροι μας καὶ οἱ βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες δὲν ὑπῆρξαν ἀρκετὰ συνετοὶ γιὰ νὰ προλάβουν, ὅπως τὸ μποροῦσαν, μὲ κοινὲς προσπάθειες ἓνα ἱστορικὸ ἀτύχημα, ἀτύχημα τὸ ὁποῖο λίγοι λαοὶ ἐγνώρισαν. Καταστράφηκαν δύο ἰσχυρὰ χριστιανικὰ κράτη, τὰ ὁποῖα δὲν μπόρεσαν νὰ ἐκπληρώσουν μέχρι τέλους τὴν ἀποστολὴν τους πρὸς τὸν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ.

Οἱ Βούλγαροι λένε : «Τὸ πῦρ ἐξευγενίζει τὸ χρυσάφι καὶ ἡ ἀτυχία τὸν ἄνθρωπον». Στὸ κοινὸν τους ἀτύχημα οἱ λαοὶ μας ἔγιναν καλύτεροι, σοφώτεροι καὶ πνευματικῶς πλησιέστεροι ὁ ἓνας στὸν ἄλλον. Στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν Ἕλληνες καὶ Βούλγαροι ἔχυσαν πολὺ αἷμα. Αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀκόμη γεγονός, ποῦ δὲν ἔχει ἀρκετὰ ἐκτιμηθῆ.

Στὸ κέντρο τῆς πρωτεύουσάς μας βρίσκεται μιὰ ἐκκλησία ποῦ χτίστηκε τὸν ἕκτο αἰῶνα. Ἔχει τὸ ὄνομα τῆς βυζαντινῆς Ἁγίας Σοφίας. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἔχει καὶ ἡ πρωτεύουσά μας : Σ ὄ φ ι α. Τὸ ὁποῖο σημαίνει σ ο φ ί α. Ἡ πρωτεύουσά σας ἔχει τὸ ὄνομα τῆς Ἀθηνῶν — τῆς θεᾶς τῆς σοφίας. Αὐτὸ μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι πρέπει νὰ εἶμαστε σοφοί, συνετοί, γιὰ νὰ καταλαβαίνομε καλύτερα τὰ βασικὰ

κοινὰ συμφέροντά μας. Οἱ λαοὶ πάντοτε ἐκτιμοῦν σωστὰ καὶ διακρίνουν αὐτὸ ποῦ εἶναι καλὸ καὶ αὐτὸ ποῦ δὲν εἶναι. Ἦδη ὑπάρχουν καὶ πολιτικὲς συνθήκες καὶ προϋποθέσεις γιὰ μιὰ καλύτερη συνεννόηση καὶ συνεργασία μεταξὺ μας, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς. Αὐτὸ δίνει στοὺς δύο λαοὺς μας ξεχωριστὴ εὐχαρίστηση, διότι τὸ νὰ ἔχῃς φίλο γείτονα εἶναι μεγάλη εὐτυχία.

Βρίσκεται ἐν ἐξελίξει ἓνα μεγάλο ἔργο — μιὰ πορεία στενότερης συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν μας. Καὶ ἐμεῖς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Ἐπιστήμης, ἀπὸ τὴν Βουλγαρία καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὶς δύο Ἀκαδημίαις, θὰ δώσουμε τὴν πολύτιμη συμβολή μας στὸ ἔργο αὐτό. Σᾶς ἀπευθύνω τὰ λόγια αὐτὰ μὲ βαθειὰ πεποίθηση καὶ πίστη στὸ καλὸ μέλλον.
